

KURŠIŲ
MARIŲ
REGATA

Aurorė

Marija Mudėnienė

ISTORIJA

Šiomet garbingiausia Lietuvos buriavimo regata švęs penkiasdešimtmetį. Pirmoji Kuršių marių regata, pavadinta „Aplink Kuršių marias“ įvyko 1954 m. rugpjūčio 29 – rugsėjo 4 dienomis. Ją surengė Lietuvos buriavimo federacija ir laikraščio „Komjaunimo tiesa“ redakcija. Tai pirmoji regata, leidusi išsiveržti buriuotojams iš nedidelės akvatorijos tarp Dangės žiočių ir Kiaulės nugaros. Iki tol Kuršių marios buvo draudžiama pasienio zona, į kurią buvo galima įplaukti tik su specialias leidimais ir ypatingais atvejais. Buriuotojai pasinaudojo dėl Stalino mirties pasikeitusia politine padėtimi ir svajonės buriuoti Kuršių mariose išsipildė – iki 1990 m. Kuršių mariose buvo galima buriuoti be jokių apribojimų.

Atkūrus Lietuvos Respublikos nepriklausomybę, Kuršių marias padalino valstybinė siena ir mūsų buriuotojams liko mažiau nei trečdalis visos akvatorijos – visos marios į pietus nuo Grapšto rago priklauso Rusijos Federacijai. Per pastaruosius 13 metų, Rusijos Federacijos URM leidimą įplaukti į teritorinius vandenius ne kartą koregavo kariškiai – tai įsileisdavo jachtas tik iki saulės laidos, tai liepdavo visoms jachtoms organizuotai išplaukti iš Rusijos Federacijos tam tikrą valandą į Lietuvos teritoriją ir pan. Tik teisųjų kolegijos sumanymas ir savalaikis distancijos pakeitimas išgelbėdavo atskirus KMR etapus. Dažnai visi leidimai gaunami tik varžybų išvakarėse ar pirmąją dieną.

Pirmosios regatos dalyviai plaukė nedidelėmis, statytomis prieš Antrąjį pasaulinį karą „Hay“ tipo kilinėmis jachtomis ir tuomet populiariais Sovietų Sąjungoje „M“ klasės švertbotais. Distancija buvo 126 jml., suskirstyta į penkis etapus.

Štorminis ankstyvo rudens vėjas (8–9 balai) privertė trumpinti distanciją. Ją sugebėjo užbaigti tik geriausi buriuotojai: „M“ klasės – B. Žumbakis (Kaunas), kilinių jachtų grupėje – V. Gedvilas (Klaipėda). Komandinėje įskaitoje (vienas švertbotas ir viena kilinė jachta) laimėjo Vilniaus universiteto buriuotojai, aplenkę Kauno „Spartako“, „Kolūkiečio“ ir „Žalgirio“ komandas. Regatos vyriausiasis teisėjas buvo žinomas kapitonas profesionalas ir buriuotojas klaipėdietis S. Marcinkevičius.

Antroji regata įvyko 1955 metais. Individualioje įskaitoje nugalėtojai buvo tie patys: kaunietis B. Žumbakis ir klaipėdietis V. Gedvilas, o komandinėje įskaitoje – Kauno „Spartakas“.

Trečiojoje regatoje (1957 m.) tiek komandines, tiek individualias varžybas laimėjo klaipėdiečių „Žalgirio“ draugija – kilinė jachta plaukęs P. Martinkus ir „M“ klasės švertbotu – R. Budvytis.

Ketvirtoje regatoje (1958 m.) dalyvavo 24 jachtos, tarp jų pirmąsyk lenktyninės kilinės jachtos „Žvaigždė“ ir „Drakonas“. „Žvaigždės“ klasėje nugalėjo kaunietis J. Vilemas, o „Drakono“ klasėje – klaipėdietis A. Pakalniškis. Švertbotų „M“ klasėje nugalėjo J. Kovas (Kaunas), „Hay“ tipo kilinėmis jachtomis – P. Martinkus (Klaipėda),

*XIX Kuršių marių regatos
iškilmingas apdovanojimas.
Teisėjų kolegija: vyriausioji
sekretorė Marija Mudėnienė,
vyriausias teisėjas Marius
Eidukevičius ir regatos dailininkas
Albinas Purys*

o komandinėje įskaitoje – Kauno „Spartakas“.

Penktojoje (1960 m.) ir šeštojoje (1961 m.) regatose „Aplink Kuršių marias“ dalyvavo svečiai iš Latvijos, žinomi buriuotojai E. Kanskis („Drakonas“), R. Poletajevas ir F. Hafenbergas („Žvaigždė“). Jie ir išvežė nugalėtojų prizus į Rygą. „M“ klasėje abi regatas laimėjo J. Kovas (Kaunas), o „Drakono“ klasėje – O. Kubiliūnas iš Klaipėdos.

Po VII (1965 m.) ir VIII (1966 m.) regatų, kuriose dalyvių skaičius smarkiai sumažėjo (iki 14), dešimčiai metų apmirė Lietuvoje sportinis kreiserinis buriavimas, nevyko regatos „Aplink Kuršių marias“.

1976 m. SSD „Žalgirio“ CT buriavimo sekcijos prezidiumo iniciatyva ir šio sporto entuziastų M. Davainio ir V. Dubicko dėka „Komjaunimo tiesa“ vėl tapo IX regatos „Aplink Kuršių marias“ organizatore. Be „Drakonų“ regatoje pirmąsyk dalyvavo lenkų statybos kompromisai „Capella“, o visos kitos kilinės jachtos („Folksbotai“, T – 2, TO – 25, individualios statybos ir kt.) sudarė IOR grupę. Regata įgavo tradicinės regatos „Aplink Kuršių marias“ statusą.

10-asis (1977 m.) tradicinės buriavimo regatos „Aplink Kuršių marias“ maršrutas pailgėjo iki 220 jūrmylių, be to, pirmą kartą įvyko naktinis

Nuo 1978 m., t. y. XI regatos „Aplink Kuršių marias“, pagrindinė rėmėja buvo Lietuvos žuvies pramonės gamybinio susivienijimo savaitraščio „Lietuvos žvejys“ redakcija. Didelę įtaką šiai rėmėjai atsirasti turėjo SSD „Nemunas“ buriavimo sekcijos pirmininkas V. Dubickas, LSD „Žalgiris“ CT atstovas E. Štelbys, klaipėdiečiai buriuotojai – O. Kubiliūnas, vadovavęs Žuvies pramonės valdybos tiekimo skyriui, ir tuometinis „Lietuvos žvejo“ redaktorius V. Butkus. Valdybos viršininkas p. E. Urbonas skyrė premijų fondą regatos prizams, o išsamius reportažus apie dalyvius, atskirus etapus ir jų nugalėtojus spausdino ne tik „Lietuvos žvejys“, bet ir „Tarybinė Klaipėda“. Nuo tol regatos vyko kasmet iki 1989 m. XXII tradicinės Kuršių marių regatos. Visų šių regatų pagrindinis organizatorius, įkvėpėjas ir vyriausiasis teisėjas buvo vilnietis V. Dubickas, jachtos kapitonas ir respublikinės kategorijos teisėjas.

1983 metais Eksperimentinis metalo pjovimo staklių institutas įsteigė pereinamąjį prizą greičiausiai KMR jachtai – „Regatos varpą“ (projekto autorius dailininkas A. Purys). Jis tapo pačiu populiariausiu ir garbingiausiu regatos prizų, kurį pirmasis iškovojo N. Nasvytis plaukdamas „Vėtra“.

Vėliau 1989 m. Vilniaus magnetinio jūra-

Plaukimas Poliesko (Kranco) kanalu, buriuotojų eskadrilė Polieske

plaukimas, kurio metu dalyviai pademonstravo ne tik lenktynininkų, bet ir navigatorių gebėjimus. Jauniesiems buriuotojams (iki 18 m.), buvusiems kiekvienoje įguloje, tai buvo puiki buriavimo mokykla. Paskutinį kartą regatos rėmėja ir organizatore buvo laikraščio „Komjaunimo tiesa“ redakcija, tačiau pagrindinį darbą atliko Žalgirio centro taryba (CT) ir vilniečiai buriuotojai M. Davainis, V. Dubickas, N. Mudėnas, A. Purys ir kt.

šymo konstravimo biuras įsteigė dar vieną pereinamąjį prizą – „Regatos gaublį“. Jis skirtas greičiausiai jachtai pagal perskaiciuotą laiką (kai perskaiciuojamas distancijoje sugaištas laikas, naudojant jachtos korpuso parametru ir buringumo duomenis). Treti metai „Achemos“ jachtklubas skiria pereinamąjį „Pažangos“ prizą jachtai, pasiekusiai geriausią bendrą regatos laiką, skaičiuojamą pagal pažangos koeficientą. Nelieta pamiršta ir lėčiausia jachta, jauniausias

REGATOS

ir seniausias regatos dalyvis, nepalankiomis oro sąlygomis nukentėjusi jachta ir t. t.

Nuo 1990 m. (XXIII KMR) iki šiol regatą rengia ir vykdo Lietuvos buriotojų sąjunga. Daug metų pagrindinis regatos rėmėjas buvo BĮ „Baltexfilm FUJIFILM Lietuva“ ir jos generalinis direktorius E. Tradišauskas. Tradicinis KMR rėmėjas yra „Neringos komunalininkas“. Paskutinį dešimtmetį KMR rėmė BITĖ GSM, „Nokia“, „Lietuvos rytas“, „Žalgirio“ Klaipėdos jacht klubas, PAROC, AB „Vilma“ ir kt.

2002 m. įvyko XXXV Kuršių marių regata. Prizus išsidalino 37 jachtos. „Regatos varpas“, prizas greičiausiai jachtai, iškeliavo į Kauną – jachta „Raganosis“ (kap. S. Pajarskas) distanciją nuplaukė per 44 val. 84 min. 58 sek.

„Regatos gaublys“ atiteko jachtai „Fuji – Ūla“ (kap. A. Žižys). Lėčiausia jachta „Skalvė“ (kap. G. K. Kalonaitis) plaukė 60 val. 36 min. 16 sek. ir buvo apdovanota AB „Vilmos“ prizų – akumuliatorių krovikliu...

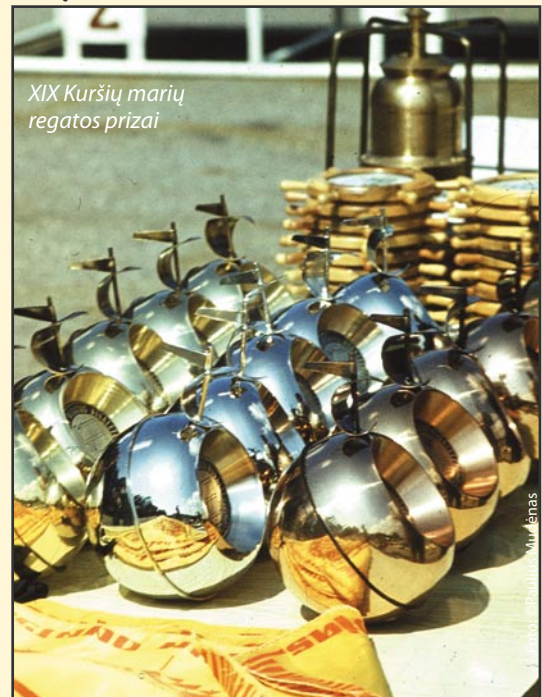

Foto: © Paulius Mucėnas

Foto: © Paulius Mucėnas

Foto: © Paulius Mucėnas

XXXVI Kuršių marių regata

Pernai rugpjūčio mėn. 3–10 dienomis Baltijos jūroje ties Klaipėda ir Kuršių mariose vyko XXXVI tradicinė Kuršių marių regata. Distancijos generalinis kursas buvo 271,2 jml. Kadangi regata vyksta ir pietinėje Kuršių marių dalyje, reikėjo Rusijos Federacijos leidimo įplaukti jachtoms ir teisėjų laivams į jos teritorinius vandenius. Atitinkamas leidimas buvo gautas tik rugpjūčio 1 dieną. Regatoje dalyvavo 33 kreiserinės jachtos, suskirstytos pagal balą į 6 grupes. Greičiausių jachtų grupėje turėjome svečių – dvi latvių jachtas – „Barta“ (kap. A. Zubrickis) ir „Ra“ (kap. I. Balodis)

Jūrinį 36 jml. etapą (Klaipėda–priėmimo boja –Palanga–priėmimo boja–Klaipėda) pučiant nepastoviam vakarų krypties vėjui greičiausiai nuplaukė jachta „Tornado“ (kap. A. Jasinskas, Kaunas) per 6 val. 4 min. 56 sek.

Antrasis etapas buvo pats ilgiausias – 94 jml. Rugpjūčio 4 d. 10 val. jachtos startavo Klaipėdoje ir turėjo apeiti distancijos ženklą ties Nida, Ventės švyturį (boją Nr. 55), jachtą „Neringą“ ties Lesnoje (55° 01' 12" N ir 20° 40' 0st), jachtą „Žilviną“ ties Poliesku (54° 56' N ir 21° 05' Ost) ir finišuoti Nidoje. Keičiantis meteorologinėms sąlygoms jachtos finišavo jau rugpjūčio 5-osios naktį.

Pirmoji po vidurnakčio finišavo jachta „Raganosis“ (kap. S. Pajarskas, Kaunas), o paskutė po 4 val. finišavo viena lėčiausių jachtų „Skalva“ (kap. G. Kalonaitis, Jonava).

Trečiasis etapas – trikampis ties Nida – vyko pučiant stipriam šiaurės vakarų vėjui, ir greičiausios jachtos net pasiekdavo 16–18 mazgų greitį. Jachtų įgulos vargo su spinakeriais. Latvių jachtos „Barta“ kapitonas A. Zubrickis į pastabą, kad jų jachtos burėms atsidūrus vandeny, Nidos krantinėje sirgaliai nuščiuvo iš siaubo, atsakė, kad įgula irgi pakraupo iš netikėtumo. Jachtoms plyšo burės (ypač spinakeriai), kai kam neatlaikė takelazas, bet nugalėtojų nuotaika buvo puiki.

Foto: ©Svajūnas Bradūnas

Kiekvienų metų pirmą rugpjūčio savaitgalį Nidos uostas prisipildo džiugaus šurmulio ir pasipuošia burėmis.

Foto: ©Svajūnas Bradūnas

Latvių jachtos „Barta“ (LAT 97) nesėkmė (bročiingas – nevaldomas laivo kilimas į vėją, kuris paprastai baigiasi jachtos virtimu). Vairininkas suklydo – laiku nepastebėjo vėjo gūsiu.

XXXVI KURŠIŲ MARIŲ REGATA

IV etapas (Nida–Ventės ragas–Matrososvo – Nida = 44 jml.) vyko pučiant 3–4 balų šiaurės vakarų vėjui, ir jachtos finišavo po 6–8 val.

Prieš paskutinį etapą, rugpjūčio 8 d. popiet, KMR kapitonai lenktyniavo „Optimist“ klasės švertbotais, kuriais, paprastai lenktyniauja vaikai. Įdomu buvo stebėti, kaip dideli ir sunkūs „dėdės“ vos tilpdami mažuose optimistuose stengėsi buriuoti ir neapvirsti. Patyrę kapitonai greit apsirato su neįprastom sąlygom. Varžybas laimėjo „Alter ego“ kapitonas Vilius Besauskas, Klaipėdos jūrinio buriavimo jachtklubo atstovas. Didvyriškiausias buvo klaipėdietis „O'Silvijos“ kapitonas Osvaldas Kudzevičius, sėkmingai apiplaukęs distanciją ir neapsivertęs, nors jo svoris gerokai didenis nei 100 kg.

Paskutinis etapas iš Nidos į Polieską, o iš ten į finišą Klaipėdoje vyko pučiant vidutiniam 7 m/sek. vėjui. Sudėtinga buvo tai, kad šis vėjas buvo šiaurys, ir jachtos, startavusios su spinakeriais, vėliau beveik 50 jml. turėjo laviruoti per visas marias nuo pietinio taško ties Poliesku iki finišo Klaipėdoje. Sutemos nusileido grįžtant

jachtoms ties Pervalka. Laviruoti naktį siaurame farvateryje buvo sunkus išbandymas jachtų įguloms.

Buriuotojai išstvermingi, jiems nebaisios sekulomos ir 70 jml laviruotės. Per 14 val. greičiausiai šį atstumą nuplaukė „Raganosis“ (kap. S. Pajarskas, greičiausių laivų grupėje), o kas ir per 20 val. – „Gilija“ (kap. V. Mačiulaitis, mažiausių laivų grupėje).

Ši, XXXVI – oji Kuršių marių regata, buvo rimtas buriuotojų meistriškumo bei jachtų ir burių patvarumo egzaminas.

Garbingiausią prizą – „Regatos varpą“ laimėjo greičiausioji jachta „Raganosis“, nuplaukusi 271,2 jml. per 44 val. 46 min. 29 sek. Jai vadovavo kap. S. Pajarskas. Antroji – „Karamba“ (kap. E. Juškevičius) – 45 val. 6min. 29 sek. Trečioji – „Arabela“ (kap. R. Šiugždinis) – 45 val.12min. 26 sek. (visi iš Kauno).

Greičiausioji jachta pagal perskaičiuotą laiką, t. y. įvertinus jachtos konstrukciją ir buringumą, laimėjusi „Regatos gaublį“, buvo „Ūla“ (kap. A. Žižys, Vilnius), antroji – „Vėtra“ (kap.

Jachtos „Arabela“ (LTU 420)
škiperis Raimondas Šiuoždinis

Foto: ©Svajūnas Bradūnas

Foto: ©Svajūnas Bradūnas

Jachtos „gaudo“ tą patį vėją kaip ir paukščiai

Foto: ©Svajūnas Bradūnas

A. Umbrasas, Vilnius), trečioji – „Fortūna“ (kap. S. Geldotas, Kaunas). Jų laikas – atitinkamai 55 val. 43min. 3sek., 56 sek. 4min. 38 sek. ir 57 val. 4min. 20 sek.

Šioje regatoje po beveik 40 metų pertraukos vėl suskaičiuoti komandiniai rezultatai – komandinėje įskaitoje laimėjo Vilniaus jachtklubas, antras – Klaipėdos jūrinio buriavimo klubas, o trečias – Kauno „Laser“ klubas. ■

XXXVI Kuršių marių regatos rezultatai

Burės Nr.	Jachtos vardas	Jachtos tipas	Kapitonas	Miestas	Etapai					Taškai	Vieta
					I	II	III	IV	V		
„0“ grupė											
LAT 63	„Ra“	RS 280	I. Balodis	Riga	10	10	11	11	10	52	11
LAT 97	„Barta“	RS 280	A. Zubrickis	Riga	7	9	9	4	7	36	7
LTU 99	„Yomayo“	RS 280	Š. Sodeika	Vilnius	4	7	7	5	4	27	5
LTU 140	„Nike“	RS 280	Š. Parčiauskas	Vilnius	5	8	10	9	8	40	9
LTU 333	„Achema“	RS 280	P. Jeršovas	Jonava	6	4	3	6	6	25	4
LTU 373	„Raganosis“	RS 280	S. Pajarskas	Kaunas	3	1	2	2	1	9	1
LTU 411	„Legenda“	RS 280	A. Deltuvas	Kaunas	9	5	6	8	9	37	8
LTU 419	„Tornado“	RS 280	A. Jasinskas	Klaipėda	1	DNF	8	10	DNC	43	10
LTU 420	„Arabela“	RS 280	R. Šiugždinis	Kaunas	2	2	1	3	5	13	2
LTU 421	„Karamba“	RS 280	E. Juškevičius	Kaunas	8	3	5	1	3	20	3
LTU 422	„Hornas“	RS 280	T. Rymonis	Kaunas	11	6	4	7	2	30	6
I – a grupė											
LTU 223	„Neris“	Conrad 30	G. Mincė	Kaunas	3	5	3	3	2	22.0	3
LTU 238	„Banga“	Conrad 30	A. Kalanavičius	Kaunas	6	6	5	6	DNF	39.5	6
LTU 283	„Fortūna“	Conrad 30	P. Geldotas	Kaunas	4	1	1	1	1	9.5	1
LTU 435	„Ultra“	Conrad 30	A. Janulionis	Vilnius	2	4	6	5	5	28.5	5
LTU 501	„Suominis“	Conrad 30	R. Dargis	Klaipėda	1	2	2	2	3	13.5	2
LTU 565	„Nida“	Conrad 30	A. Končius	Vilnius	5	3	4	4	4	25.0	4
II – a grupė											
LTU 16	„Vėtra“	Conrad 25 R	A. Umbrasas	Vilnius	1	1	2	3	2	11.0	2
LTU 29	„Vizija“	Conrad 25 R	K. Kozlovas	Vilnius	4	DNF	4	4	4	26.0	4
LTU 280	„Kiras“	Conrad 25 R	G. Chomentauskas	Vilnius	2	3	3	2	3	17.5	3
LTU 296	„Ūla“	Conrad 25 R	A. Žižys	Vilnius	3	2	1	1	1	10.5	1
IV – ia grupė											
LTU 6	„Joldija“	Conrad 24	S. Butkevičius	Vilnius	2	2	2	2	3	14.5	3
LTU 47	„Vilma“	Conrad 24	R. Dedonis	Vilnius	1	1	3	3	2	12.0	1
LTU 125	„Delčia – 2“	Conrad 24	V. Stankus	Vilnius	3	3	1	1	1	12.5	2
V – a grupė											
LTU 209	„Fėja“		P. Bašlykovas	Kaunas	1	2	2	2	3	13.5	2
LTU 538	„Callisto“		R. Stropus	Klaipėda	3	3	3	5	2	20.0	3
LTU 614	„Gabija“		K. Bartusevičius	Mažeikiai	4	4	4	3	DNF	26.5	4
LTU 801	„Giedrė“		R. Janušauskas	Klaipėda	2	1	1	1	1	7.5	1
VII – a grupė											
LTU 128	„Majolika“		A. Kalanavičius	Vilnius	4	5	1	3	3	22.5	4
LTU 133	„O'Silvija“		O. Kudzevičius		5	4	DNF	DNF	DNC	32.5	5
LTU 258	„Gilija“		V. Mačiulaitis	Kaunas	1	1	4	4	4	17.0	3
LTU 270	„Skalva“		G. K. Kalonaitis	Jonava	3	3	2	2	1	14.5	2
LTU 646	„Alter Ego“		V. Bestauskas	Klaipėda	2	2	3	1	2	13.0	1

DNC (nестartavo arba neatvyko į startą), DNF (nefinišavo)

XXXVI KURŠIŲ MARIŲ REGATA

2003 m. rugpjūčio 2 - 10 dienomis

Rugpjūčio 2 d.
20.00 val.

Regatos atidarymas. Klaipėdos jachtklubas

Rugpjūčio 3 d.
11.00 val.

I-ojo etapo startas:
Klaipėdos jachtklubas - Palanga - Klaipėdos jachtklubas

Rugpjūčio 4 d.
10.00 val.

II-ojo etapo startas:
Klaipėda - Nida - Ventės ragas - Lesnoj - Polessk - Nida

Rugpjūčio 5 d.
20.00 val.

I-ojo ir II-ojo etapų laimėtojų apdovanojimas

Rugpjūčio 6 d.
10.00 val.

III-ojo etapo startas:
Olimpinė distancija prie Nidos

Rugpjūčio 6 d.
20.00 val.

III-ojo etapo laimėtojų apdovanojimas

Rugpjūčio 7 d.
10.00 val.

IV-ojo etapo startas:
Nida - Golovkino - Ventės ragas - Nida

Rugpjūčio 8 d.
20.00 val.

IV-ojo etapo laimėtojų apdovanojimas

Rugpjūčio 9 d.
10.00 val.

V-ojo etapo startas:
Nida - Polessk - Nida - Klaipėda

Rugpjūčio 10 d.
14.00 val.

*Nugalėtojų apdovanojimas
ir regatos uždarymas. Klaipėdos jachtklubas.*

